

Wystawa prac Zinowija Tołkaczewa pt. „Majdanek w Łęczyńskim Muzeum

Data dodania: 2013-11-28 00:00:00

Link: <https://mail.leczna.pl/aktualnosci/wystawa-prac-zinowija-tołkaczewa-pt-majdanek-w-leczyńskim-muzeum>

Muzeum Regionalne w Łęcznej zaprasza do obejrzenia 28 prac artysty-malarza Zinowija Tołkaczewa pt. „Majdanek” ze zbiorów Muzeum, prezentujących zapis „odmalowanych” stanów psychicznych i relacji ofiar dramatycznych wydarzeń a także własnych przeżyć artysty, będącego świadkiem zbrodni ludobójstwa.

„Tołkaczew znalazł się w szeregach armii radzieckiej wkraczającej do Lublina, dotknął dłonią krematoryjnego pieca, który jeszcze był ciepły... Z komór gazowych jeszcze nie wywietrzała duszący zapach i 800 tys. par obuwi pomordowanych leżało na stosie – dowód rzeczowy zbrodni... Artysta postanowił wtedy odtworzyć to, co widział, to o czym mu mówiono. Tak powstał album – akt oskarżenia, album – pomnik męczeństwa. Uczucia i przeżycia Zinowija Tołkaczewa rzucają wiele światła na ten olbrzymi i niespotykany dotychczas obraz tragedii przeżytej przez wszystkie prawie narody Europy. Mord masowy, udoskonalony technicznie objął milionową rzeszę ludzką. Ginęli tutaj Polacy i Żydzi, Rosjanie, Francuzi, Grecy, Cyganie, Holendrzy... przedstawiciele wielu narodów. Umierającym nie szczędzono tortury ani fizycznej ani moralnej.

Wstrząsające, utrzymane w ciemnej tonacji obrazy Tołkaczewa stanowią swoiste memento tragedii milionów ludzkich istnień, będąc jednocześnie aktem oskarżenia oprawców i pomnikiem pamięci.

Zinowij Tołkaczew urodził się 23 lutego 1903 roku w Szczedrinie koło Bobrujska. W 1915 roku ukończył żydowską szkołę rzemieślniczą w Kijowie i podjął pracę jako uczeń w pracowni artystycznej Manna. W latach 1919-1924 studiował malarstwo w Wyższej Szkole Artystyczno-Technicznej w Moskwie i na Uniwersytecie w Charkowie oraz grafikę w Instytucie Artystycznym w Kijowie w latach 1928-29. Jako ochotnik brał udział w II wojnie światowej. Uczestniczył w wyzwolaniu obozów koncentracyjnych na Majdanku i w Oświęcimiu. Wówczas powstały jego najbardziej wstrząsające cykle rysunków „Majdanek”, „Oświęcim”, „Kwiaty Oświęcimia”, „Chrystus na Majdanku”. Oprócz powyższych zbiorów jest także autorem licznych grafik, autolitografii i ilustracji utworów literackich. Uprawiał także malarstwo ścienne i sztalugowe, grafikę warsztatową i książkową oraz plakat polityczny. Jego prace wystawiane były w kraju i za granicą, m.in. w Warszawie, Londynie, Pradze, Filadelfii, Leningradzie, Moskwie, Charkowie, Odessie, Woroszyłowgradzie, Amsterdamie, Wenecji, Kopenhadze. Od 1947 roku twórczość Tołkaczewa spotkała się z ostrą krytyką w ZSRR, a w rok później na III Zjeździe Akademii Sztuki w Moskwie nazwisko artysty zostało wykreślone z historii radzieckiej sztuki. Część prac uległa konfiskacie. Artysta odzyskał je dopiero po 20 latach.

Zinowij Tołkaczew zmarł 30 sierpnia 1977 roku w Kijowie. Tam też w 1985 roku zorganizowano pierwszą pośmiertną wystawę całości jego dorobku artystycznego. Prace jego zakupiły Muzea Sztuki w ZSRR, Ameryce i Europie.”

(Wykorzystano m.in. materiały opracowane i wydane przez Państwowe Muzeum na Majdanku).

Scenariusz i aranżacja wystawy: Anetta Chrzanowska

Oprawa plastyczna: Barbara Małek

Ekspozycja prezentowana do 31 grudnia 2013 r. w godz. 9.00 -16.00; w soboty wstęp bezpłatny.